

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینلکی باشنده کی دائره

استانبول بورسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نوروده
دائره مخصوصه

حیات

میان راه میان ... دیار راهای هر حیات قاتلم ...

نسخه هبرده ۱۰ غرورده .

سنگی پوسته ایله ۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۵ دولار) .

ایوه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بورسه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرزیدر .

صافی : ۴۶

آنقره ، ۱۳ تشرین اول ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

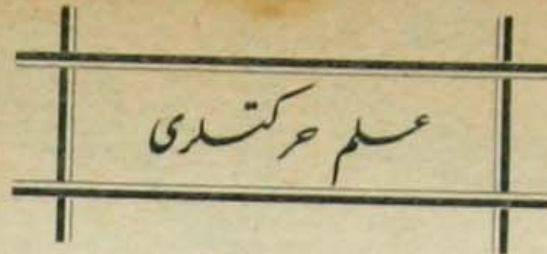
مصححه :

عصری کتبخانه لراحتیاجی

معارف و کالتی ، یارینکی کنجک عالنده
حصوله کله جک پک مهم برفکر ، و ذکا انقلابک
حامل و مؤثرلری سسز صداسسز حاضر لامقله
مشغول اولویور : یونان ، لاتین ، انگلیز ،
آلمان ، فرانسه ، ایتالیا ، روس ، اسقاندیناوه ،
اسپانیول ادبیاتلرندن بر چوق کزیده اثرلرک
اک معتنا قسملری ترجمه ایتدیریلور . دولت
مطبعه سی متدایاً بونلری طبع ایتکله مشغولدر .
لیسه پروغراملرنده کی تعدیلاتک ماهیتی « حیات »
قارئلرنجه مجهول ده کیلدر . ایشته بوتون بو حاضر-
لانا اثرلر بوسنده دن اعتباراً تورک کنجککنک
اوکنه قونیلاجق . آرتیق جوجوقلرمز ،
تا قرون اولادن بوکونه قادر غربک کچیردیکی
ادبی تکامللری ، متلرنی اوقویارق آکلایاجقندر .
اعتراف ایتمه لی یزکه مکتبلرمز شیمدی به قادر
طلبه روحنه مطالعه ذوقنی تام و عمومی اولارق
ویره میوردی . بو ذوق تأمین ایدیه مه نجه مملکتده
« اوقویان آدام » متدارینک آز قالاچنی
درکاردی . حالبوکه یکی تورکیه ، وجوده کتیردیکی
مهم انقلابک تقویه سی احتیاجنده در .
بو احتیاجی ده تأمین ایچون یارینکی نسلی دنیا فکر
و ذکاسندن خبردار اولارق یتشدیرمک ، اوکا
اوقومق ذوقنی بر اعتیاد حالنده ویرمک
اضطرا رنده در . دوشونمه لی که بیکلرجه نسخه
باصیلان بو اثرلر آنادولوزک هر گوشه سنده کیده جک
هر تورک جوجوغنک آله کچه بیله جکدر . بو عزیز
طوپراقلر اوزرنده کزرنک اویله یرلره تصادف
ایتشدیم که اوچ بش کتاب تدارک ایتک پک زور

بر ایشدی . و اویله چالیشقان خوجالره
کوروشمشدم که طلبه سنده توصیه ایده جک اثر
بولامادینی ایچون مضطرب و مأیوسدی . دیمک که
بودیار و دیارک سا کنلری اوقومغه محتاج و تشنه در .
اونی تأمین ایتکده بوکونکی اداره مزک اصلی
وظیفه لرندن در . معارف و کالتی بر حله ده بومهم
ایشه باشلامقله تورکیه معارف حیاتنده اک
مسعود بر انقلابی احضار ایتش اولویور .
بالوسيله شونی ده قید ایدیم که نشر ایدلمکده اولان
بورسالر آراسنده کندی ادبیاتمزه مائدا اولانلرده
واردر . ده کیل آنادولونک قویتو بر یرنده ،
حتی آنقره ده ، استانبولده ، از میرده بیله اسکی
یکی اثرلریمزی قولایجه تدارک ایتک غایت مشکل
وبعضاً همان همان غیر ممکندر : اساساً هیچ
طبع ایدیلنه یاز مالردن صرف نظر ،
مثلا بوکون برباقی ، برنهی دیوانی ، بر حدیقه-
السعدا ، بر نعیما تاریخی ... بولق قولایجه قابل
اولامیور . بولوندینی زمان ده اهلکار بر طبعک
متادی یا کلیشلریله اوغراشلق مجبوری حاصل
اولویور . اسکیلردن صرف نظر دها یکی اثرلر ،
مثلا بر (رباب شکسته) تدارکی بیک مشکلاتله
حاصل اولمغه باشلادی . طبع ایدیلن رسالهلر
ایچنده نسخهلری اندر یازمالرده داخل اولدینی
حاله اسکی و یکی ادبی و فکری اثرلریمزده
واردر . تورک جوجوغنی ادبیات درسنده اسمی
کچن ، مثلاً شیخی نک ، احمد پاشانک ، سنان
پاشانک ، فضولینک ، باقینک ... حتی اولیا
جلینک ، نعیمانک ... اثرلریله قولایجه قارشیللا-

شاجقندر . عینی زمانده بویوک فکر انقلابلری ،
ادبی مسلکلی ، ادبی نوعلری اطرافیه و بونلر حقنده
تورلو تورلو نقطهلری ، نظریهلری کویستهرن
رسالهلرده ینه بومیانده موجوددر .
مختلف ملتله مائدا اثرلرک تاریخده ومنسوب
اولدینی ادبیاتده کی موقعنی تورک جوجوغنه آکلاتیق
ایچون آریجه بر « عمومی ادبیات تاریخی » ده ترجمه
ایدیلک اوزره در . بو اثر دلالتیه تا اسکی
یونان و لاتین ادبیاتلرندن بوکونه قادر آوروپانک
کچیردیکی ذکائی و حسی دورلر تورک طلبه سنک
کوزی اوکنده بولوناچقندر .
فقط مملکتله البته بو قاداری کافی ده کیلدر .
تورکیه نک هر طرفنده ، هیچ اولمازسه
شیمدیلک معین بویوک شهرلرده « عصری
کتبخانهلر » قطعاً لازمدر . اویله « عصری
کتبخانهلر » که یکی نسل اورالر کیتسین و کندیکنک
احتیاجنی تطمین ایده جک اثرلر بولسون . بو
کون واقعا بالخاصه استانبولده محتوالری اعتباریه
پک زنکین کتبخانه لریمز واردر . فقط بونلر
یالکیز علمله مشغول اولانلرک ایشنه یارار .
هیچ بری « خلق ایچون » ده کیلدر .
اورالر کرچه تا آوروپادن مطالعلر کلیور ،
بو حال اسکی کتبخانه لریمزک اهمیتنی کویسترر .
فقط اونوتولمالی در که کلن آداملر علمی ، تاریخی
تدقیقات ایله مشغول اولانلردر ؛ مثلاً آیاصوفیه ،
نورعثمانیه ، کوپرولو ، راغب پاشا ... کتبخانه لرینه
کیریکز ، یا بوم بوش بولورسکز ویا برکوشه ده
ایکی اوچ کشینک ساکن ساکن اوقومقله ، نوط

یامالی روح .. کیماره اولد مازی ؟

- یکن نسخه دن مایه -

حقیقه ایریشمک ایچون بول نه در ؟ سؤالنه جواباً منطق مدرسی خلیل نعمة الله بك دیورکه : « مادی طبیعت عائد موضوعلری عقل موضوعی ایله ، اجتماعی طبیعت عائد موضوعلری ده وجدان منطق ایله تدقیق و محاکمه » ایتکدر .

بوجه شو ایکی ادعای احتوا ایتکده در :

۱ - انسانلرک روحی فعالیتی تماماً غیر متجانس ایکی صفحه دن متشکلدر . فی الواقع بر صفحه سنده عقلی فعالیت ، دیگر صفحه سنده وجدانی فعالیت تجلی ایدر . بوا یکی نوع روحی فعالیت بر برینه قاریشدر مرق مضرتدن باشقه برشی تولید ایله مری . (یکن مقاله مزده کی مثالره مراجعت) .

۲ - وجدان منطق دینیلن منطق اجتماعی طبیعت عائد موضوعلرده بزی حقیقه ایصال ایده جک یکانه بولدر .

شیمدی بوا یکی ادعائک نه درجه یه قدر صحیح اولدینی آراشدرالم .

خلیل نعمة الله بك انسانک معنوی حیاتیله غیر متجانس ایکی عالمه اشتراك ایله دیکنی ادعا ایله یین ایلک متفکر دکدر . کندندن اولد بر جوقلری بو قیلدن فکرلری ایلری سورمشلردر . بومیانده اولارق آلمان متفکر لرندن سیممیل Simmel ی ذکر ایده بیلیرز . بو ذات پارا فلسفه سی Philosophie des geldes عنوانی اثرینک باشنده شأیت عالمیله قیمت عالمنک مناسبتی آراشدریر و نتیجه ده شو حکمی ویرر : شأیت ایله قیمت عینی مشترک مقیاسه ارجاع ایدیلر مزلر . بر شأیتک موضوع اولماسی باشقه شیدر ، بر قیمتک موضوع اولماسی باشقه شیدر . عالم ایچون (یعنی وارلنی تدقیق ایدن عالم ایچون) مهم اولان شائی اولاندر ، موجود و واقع اولاندر . شاعر و اخلاقی ایچون مهم اولان بدییی و یا اخلاقی قیمتی حائر اولاندر . فقط برینک حکمی دیگرینک حکمنه مخالف اولابیلیر . اک فضل شأیتی حائر عدایله دیکمز موضوع قیمتدن تماماً معرا اولابیلیر ، اک قیمتی طانیدیمزشی شأیتدن محروم بولونابیلیر . نتیجه : قیمتی شأیتدن استنتاج ایدمه یز . واقعلری تنبیت ایدن عالک نقطه نظری (نعمة الله بكک تعبیرله عقلک منطق) باشقه ، قیمتلری تقدیر ایدن وجدانک نقطه نظری (منطق) باشقه در . بو مطالعه دوغرومیدر ؟ بکا قالیرسه خلیل نعمة الله بكک اونی قبول ایتمه سی ایچون ایکی مکمل سبب وارددر : برنجیسی واقعاتک علینه شهادت ایله مسمی ،

آلقله مشغول اولدقلریخی کورورسکیز . حتی ، بایزیدوملت کتبخانه لری که آک « پوپوله ر » اولانلریدر ، ینه هر زمان قلابالق اولیور . بو نیچون ؟ بو ، شونک ایچون درکه اسکی کتبخانه لر تنظی ایدن اولکی حیاتمزه ، شرق مدینتی داخلنده یاشادیغمز دورمه لر عائد اثرلره مالاملدر . و آنجاق اوزمانلری تبیع ایچون پک زنگیندرلر . بایزیدوملت کتبخانه لرینه کیدن کتجلرده ثروت فنون کبی مجموعه لره عائد قولکسیونلره اون بش یکریمی سنه اولنه عائد رومانلر و امثالنی بولوب اوقویا بیلیرلر . واقعا « دولت مطبعه سی » نشریاتی بو کون هر کتبخانه یه کونده ریلکده در . فقط بونلرک ده عمومی احتیاجه تقابل ایتیه جکی درکاردر .

- اوحالده نه یامالی ؟

بوسؤالک جوابنی شو جله ویرر : « عصری کتبخانه لر ، خلق ایچون مطالعه سالونلری تأسیس ایتلی در ! » . فقط بونلری تأسیس ایتک ایچون ده کنجکک و خلقک اوقویاجنی کتابلرک تأمین ضرورتی وارددر . معارف و کالتنک مکتبلر ایچون حاضر لایتمده اولدینی رساله لر ، غرب ادبیاتلرینه عائد اثرلرک آنجاق آک معتنا صحیفه لرینه انحصار ایتکده در . « عصری کتبخانه لر » ی ، « مطالعه سالونلری » نی دولدوراجق اثرلر ایسه بونلرک تمامی تمامنه ترجمه لرندن مرکب اولمالیدر . قناعتمه کوره بو ترجمه ایشنه بر پروگرام و سیستم داخلنده باشلانمالی . تا اسکی یونان شاه اثرلرندن اعتباراً بوتون جهان قلاسیکلری دور دور تورکجه یه نقل ایدیلریدر . « شمس الدین سامی » مرحومک شخصی بر عزم و همتله اورپایه قویدینی « قاموس الاعلام » ندن باشقا تورکجه مزده « آنسیقلوپه دیک » بر اثرده موجود ده کیلدر . بونک ، نه قدار عظیم بر یوقسوللق اولدینی ایسه ایضاحدن وارسته در . شیمدیلک بو نوع قوجامان « اوریزینال » بر « آنسیقلوپه دی » احضاری همان همان غیر ممکن اولدینی ایچون آوروپا لسانلرندن بویله بر کتابک لسانمه نقلی الزمدر . بو کتاب بعضی علاوه لرله بزه کوره اکمال ایدیلر بیلیر .

بوتون بونلری میدانه کتیرمک ده هرشیدن اول بر پارا مسئله سیدر . کنج و مملکتده غرب عرفانک تأسیسنه عزیمکار حکومتمزدن کله جک سنه ایچون بو مسئله نک حلنی شوق و نشنه ایله امید ایدره ز .

علی جانب

ایکنجیسی محترم مدرسک اوتهدنبری ایلری سورددیکی فکرلره اویاماسی .

(۱) واقعات بو ادعا علینه شهادت ایدیور : تاریخده دائماً کوروپورز که شأیت حقنده کی بیلکیرمن آرندجه قیمت حکملریز دکیشمکده در . کاشانک ارسطونک تصور ایله دیکی نظامه تابع اولمادیفتک بیلنمه سی « رونه سانس » دینیلن قیمتلر انقلابی دورنده اهمیتدن عاری برعالمیدر ؟ ساده رونه سانس دورنده دکل ، فقط تاریخک علم اقلرینک کنیشه مسمی قید ایله دیکی هر دورده حییات و تمایلات ده انقلابه اوغرامشدر . واقعا نعمة الله بك ، ریویه استناداً ، علمنه رغماً ایمانی محافظه ایدن عاللری خاطر لاتیور . فقط بوراده مهم اولان ، اثبات ایدله سی لازم کلن بر ایمانک علی الاطلاق محافظه سی دکل ، بلکه « اولدنبری اولدینی کی » محافظه سیدر . حالبوکه عالک ایمانیله کومورجینک ایمانک بر وعینی اولمادیکی معلومدر ، آراده کی فرق ده برنی دیکرندن تمیز ایدن علمدن نشأت ایله دیکی بدیهیدر . اوحالده شأیت حکملری (نعمة الله بكک تعبیرله کیفیت حکملری) قیمت حکملری اوزرینه تأثیر ایتیه یور دینه بیلیرمی ؟

بونی ادعا ایدنلر بر ایهامدن استفاده ایتک ایسته یورلر . مادامک شأیت باشقه ، قیمت باشقه در ، اوحالده شأیت حکمی ایله قیمت حکمی آراسنده ده هیچ بر مناسبت اولماقی لازم کلیر دیمک ایسته یورلر . حالبوکه بوقضیه هیچ بروجله بدیهی دکدر . کونش باشقه ، آی باشقه ، ارض باشقه در . فقط بوا وچ باشقه باشقه شیرلک ماهیتی و حرکتی حقنده و بره جکم حکملریکدیگرینه تأثیر ایده بیلیر . نه دن ؟ چونکه هبسی عینی منظومه یه داخلدرلر . عینی صورته فکرلر باشقه حسلر باشقه در ، طبیعت حقنده کی بیلکیرمن باشقه ، اجتماعی حیاتده اظهار ایله دیکمز تمایلر باشقه در ، فقط بونلرک هبسی یکدیگرندن متأثر اولابیلیر ، چونکه هبسی عینی منظومه روحیه یه داخلدرلر . عکسکی اثبات ایچون نعمة الله بكک یکانه سرد ایله دیکی ادعا شودر : طبیعتی تدقیق ایدرکن منطقمن تناقضی قبول ایتمز ، حالبوکه « وجدان منطق » تناقضدن متأثر اولماز . نعمة الله بكک لهوی برولدن شو پارچه یی ده ذکر ایدیور :

« معشری مخیله معبودک هم بر ، هم بر قاچ اولماسنی ... هم ماده بر خلق ایتدیکنی ، هم ده کاشاندن خارج اولماسنی [۱] الخ ... هیچ بر مشکلات کورمکسزین قبول ایدر . » فقط نعمة الله بكک لهوی برولک تام فکرینی افاده ایتشمیدر ؟ خایر ، چونکه لهوی برول حیاتنرک ، خیالاتنرک تناقضله الفت پیدا ایده بیله جکنی قبول ایدیورسه ده ، عینی ائرده [۱] استطراداً سویله ییم که ترجمه ده اوافق بر اکسک وارددر . لهوی برول « اخلاق فلسفه سی و عرف و عادات علمی » عنوانی ائرنده (ایکنجی طبع ، صحیفه ۲۴۲) بوسوزلری سویله یور ، فقط شوشکلده : « معشری مخیله معبودک هم بر ، هم بر قاچ اولماسنی ... اللهک ماده یی خلق ایله دیکنی و ماده نک الله کی ازلدن بری موجود اولدینی ... قبول ایدر » .